

**Praca doktorska pt. „Systematyka i zróżnicowanie endemicznych strzebli (Phoxininae)
Azji Środkowej” – streszczenie**

Endemiczne strzeble (Phoxininae) Azji Środkowej tradycyjnie zaliczane były do rodzaju *Phoxinus*, jednak ich systematyka i relacje filogenetyczne są bardzo słabo poznane, głównie ze względu na niewielkie zróżnicowanie morfologiczne.

Celami niniejszej pracy były opis i analiza zróżnicowania morfologicznego endemicznych strzebli Azji Środkowej, ustalenie ich relacji systematycznych oraz próba odtworzenia historii ich rozprzestrzenienia. Zbadano 12 populacji endemicznych strzebli pochodzących ze zlewni jeziora Bałchasz, Jezior Ałakolskich na terenie Kazachstanu oraz jeziora Issyk-kul i rzeki Czu na terenie Kirgistanu. W celach porównawczych zbadano również okazy innych eurazjatyckich gatunków strzebli – *Rhynchocypris czekanowskii ignatowi*, *Rhynchocypris czekanowskii czekanowskii*, *Rhynchocypris lagowskii*, *Eupallasella percunurus* oraz *Phoxinus phoxinus*.

Przeanalizowano następujące cechy morfologiczne: liczba promieni płetw, łusek linii nabocznej, kręgów oraz zębów gardłowych, typy ułuszczenia oraz kształt wybranych kości czaszki. Cechy te zostały wykorzystane do analiz kladystycznych przeprowadzonych zgodnie z zasadami maksymalnej parsymonii (MP).

W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono, że endemiczne strzeble Azji Środkowej dzielą się na dwie morfologicznie różniące się grupy, które wykazują także znaczną odrębność morfologiczną od przedstawicieli rodzajów *Eupallasella*, *Phoxinus* oraz *Rhynchocypris*. Strzeble zamieszkujące zlewnie wschodniej części jeziora Bałchasz oraz Jezior Ałakolskich przeniesiono do rodzaju *Mitrofanovia* i gatunku *M. poljakowii*. Strzeble pochodzące ze zlewni zachodniej części jeziora Bałchasz, jeziora Issyk-kul oraz dorzecza Czu przeniesiono do rodzaju *Turdakovia* i gatunku *T. issykkulensis*. Stwierdzono, że zasadność wyróżniania form strzebli, opisanych z dorzecza Czu jako *Ph. dementjevi* oraz *Ph. issykkulensis relictus* jest wątpliwa.

Daniyar Tagayev